

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UN URBANISME HARMONIÓS (PATRIMONI)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 30 de novembre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per l'estat de conservació del Sanatori Antituberculós (safareigs) de Collserola, bé d'interès local (B).

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sarrià - Sant Gervasi** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 2 de desembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 16 de gener de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

En data 18 de febrer de 2019 es fa un informe en què es detecta la manca de manteniment dels edificis amb una afectació que consisteix en patologies diverses que consten en l'informe tècnic.

- En data 21 de febrer de 2019 s'incoa un expedient de conservació.
- En data 24 d'octubre de 2019 es notifica l'ordre de conservació.
- En data 20 de gener de 2020 es fa un nou informe en què es constata que no s'ha donat compliment a l'ordre de conservació. En data 23 de novembre de 2020 s'imposa una primera multa coercitiva i en data 5 de setembre de 2022 s'imposa una segona multa coercitiva.
- En data 26 d'octubre de 2022 la propietat presenta un escrit en el qual s'informa que s'han iniciat actuacions per adoptar mesures que siguin adequades per a la conservació i la rehabilitació de l'immoble.
- La propietat també informa d'un calendari d'actuacions que es durà a terme i sol·licita una ampliació dels terminis per presentar una proposta de millora de

l'edifici tècnicament pertinent i econòmicament viable, en un termini de sis mesos.

CONSIDERACIONS

El Sanatori Antituberculós és un bé que, com qualsevol altre, està vinculat al deure legal de conservació i rehabilitació que recull l'article 197 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme.

L'Ajuntament ha d'ordenar, d'ofici o a instància de qualsevol persona interessada, l'execució de les obres necessàries per a la seva conservació amb les conseqüències que es poden derivar en cas d'un incompliment injustificat de les ordres d'execució, com ara l'execució subsidiària a càrrec de la persona obligada o la imposició de multes coercitives.

Aquesta protecció es veu reforçada en aquest cas pel fet de ser un bé catalogat del patrimoni cultural català (com a bé cultural d'interès local).

La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, recull l'obligació de les persones propietàries dels béns catalogats de preservar-los i mantenir-los per assegurar la integritat de llur valor cultural, i l'Ajuntament pot ordenar a aquestes persones les actuacions necessàries per preservar-los, conservar-los i mantenir-los i, en el cas que les persones obligades no executin les actuacions, l'Ajuntament corresponent pot fer-ne l'execució subsidiària a càrrec de les persones obligades. Fins i tot, en el cas de perill imminent per a l'immoble, es poden executar les obres imprescindibles per salvaguardar el bé sense necessitat de requeriment previ.

El Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de la ciutat de Barcelona en l'àmbit del Districte de Sarrià - Sant Gervasi constitueix l'instrument per atorgar un règim jurídic als edificis, elements d'edificis i conjunt d'edificis que formen el patrimoni cultural immobiliari de la ciutat, com és ara el Sanatori Antituberculós (safareigs). El document recorda que la propietat ha de mantenir els edificis de valor arquitectònic, històric o artístic en condicions de seguretat, salubritat i ornament públic.

Aquest deure de conservació té per finalitat assegurar llur valor cultural i, per això, recull l'obligació de les persones titulars dels béns de dur a terme les obres de consolidació i millora que n'evitin el deteriorament estructural, en els elements visibles i no visibles.

L'Ajuntament pot imposar una multa coercitiva per fer efectiu el compliment dels deures de la propietat dels béns d'interès local i de les resolucions administratives dictades per al seu compliment, com ja ha fet en dues ocasions en aquest cas. L'incompliment del deure de conservació també habilita l'Ajuntament a expropiar l'edifici en els mateixos termes que recull la Llei 9/1993 per als béns d'interès nacional.

El novembre del 2022, segons va informar el veïnat, l'immoble estava en una situació de deteriorament gran i no s'hi havia fet cap actuació dirigida a conservar-lo en compliment de la normativa urbanística i del patrimoni cultural català, ni tan sols la instal·lació de xarxes o altres elements per protegir-lo físicament contra la degradació.

La no-intervenció pot comportar, com a conseqüència, la desaparició d'aquest bé. Hem de recordar que, tal com recull l'exposició de motius de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català:

El patrimoni cultural és un dels testimonis fonamentals de la trajectòria històrica i d'identitat d'una col·lectivitat nacional. **Els béns que l'integren constitueixen una herència insubstituïble, que cal transmetre en les millors condicions a les generacions futures.**

Les normes urbanístiques de protecció del patrimoni arquitectònic, històric i artístic de la ciutat de Barcelona, dintre dels límits al deure de conservació, estableixen que la desaparició física del bé protegit com a conseqüència de l'incompliment dolós o negligent del deure de conservació comporta l'obligació de restituir-lo.

Segons informa el Districte, el mes de desembre del 2022 la propietat va demanar una prorroga de sis mesos amb un calendari d'actuacions. Cal que l'Ajuntament faci un seguiment d'aquest calendari per saber si se segueix.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sarrià - Sant Gervasi està sent correcta**, però cal donar-hi continuïtat per garantir el deure de conservació d'aquest bé cultural.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sarrià - Sant Gervasi** que supervisi l'execució del calendari presentat per la propietat per donar compliment a l'ordre de conservació, i que actuï en conseqüència.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.